

MOTÝČ

Sicílske dedičstvo

Jo Piazza

Román, ktorý si vychutnáte ako pohár
dobrého sicílskeho vína.

*Sicílske
dedičstvo*

Sicílske dedičstvo

Jo Piazza

VYDAVATELSTVO MOTÝĽ

The Sicilian inheritance

Copyright © 2024 by Jo Piazza

All rights reserved.

Translation © Mária Koscelníková, 2025

Cover design © Zuzana Ondrovičová

Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ, s. r. o., 2025

www.vydavatelstvomotyl.sk

Print: TBB, a. s., Banská Bystrica, Slovakia

ISBN: 978-80-8164-407-8

*Venujem otcovi Johnovi Piazzovi,
ktorý ma svojou zvedavosťou upriamenou na našu
rodinnú históriu podnietil napísať tento príbeh...*

*A svojim dcéram Beatrix a Elize,
ktoré ma inšpirovali príbeh dokončiť.*

Celá Sicília je dimenziou predstavivosti.

– LEONARDO SCIASCIA

Na Sicílii sú ženy nebezpečnejšie ako brokovnice.

– MARIO PUZO A FRANCIS FORD COPPOLA

PROLÓG

2016

V miestnosti bola ľadová zima. Mala steny bez okien, jeden rozheganý stôl a dve kovové stoličky.

„*L'ha ucciso?*“ spýtal sa ma detektív a prepaľoval ma pohľadom.

Bola som stratená v myšlienkach a iba som žmurkala na staršiu ženu s milým pohľadom, ktorú mi priradili ako tlmočníčku. Nebolo mi ju však treba, bez problémov som pochopila, čo sa ma spýtal: Zabili ste ho?

Bolelo ma celé telo. Mala som zlomené najmenej jedno rebro a cítila som ostrú bolesť v bruchu. Po lícach mi stekali obrovské slané slzy, no nie pre toho muža navrchu hory, ktorého krv zaschla na mne a mojom oblečení. Preňho som totiž vôbec nedokázala plakať. Žiaľila som nad sebou a nad tým, o čo čoskoro prídem.

Uvidím ešte niekedy svoju rodinu, dcéru? Prečo mi vôbec napadlo sem chodiť a chcieť tým vyriešiť svoje problémy?

Týmito otázkami sa môj mozog pokúšal ujsť pred skutočnosťou. Veľmi dobre som vedela, čo sa v hore stalo.

A tak som prikývla.

1. KAPITOLA

SARA

Pred dvoma týždňami

Často som sa pokúšala vybaviť si presnú chvíľu, kedy sa život, na ktorom som tak tvrdo pracovala, začal rúcať. Keď sa niečo dobabre, vždy to má svoj začiatok, teda situáciu, keď ste to pokáľali tak veľmi, že sa to už nedalo napraviť.

Ako keď porciujete kus zvieratá a raz zarežete do mäsa zle, napríklad proti smeru vlákna. Hoci som roky viedla reštauráciu, začínala som ako mäsiarka, a tak stále premýšľam o živote a jeho prepojeniach ako o mäse, o jeho svaloch a šľachách. Ak krájate kus mäsa správne, dostanete dokonalý steak. Ak však zarežete zle, pokazíte ho a mäso, ktoré malo pekne držať na kosti, sa bude rozpadávať. Stačí jeden zlý rez a je priam nemožné nepokaziť zvyšok.

Kedy som ho spravila ja?

Po zatvorení reštaurácie, zrejme už nadobro, som na to neustále myslela, priam som tým bola posadnutá. Bola som hlboko ponorená v myšlienkach, takže som nepočula klopanie na dvere, až kým sa nezmenilo na hlasné búchanie.

„Mami, pusť ma dnu! Musíš ma okamžite pustiť dnu!“

Iba málokto vie byť nástojčivejší než štvorročné dieťa pri fyzickej prekážke. Sophie mi jej otec priviedol skôr. V poslednom čase mi ju Jack vodieval zásadne skôr. Zrejme ma chcel prichytiť pri niečom, čo neschvaľoval.

Hneď som utekala za hlasom svojho dievčatka. Odomkla som dvere a okamžite sme sa k sebe vrúcne vrhli, priam sme do seba narazili, bozkávali sa a prejavovali si nefalšovanú lásku. Nikdy som si neuvedomila, ako veľmi mi bude chýbať toto malé stvorenie, až kým som ho nemohla vidieť, hocikedy som si zmyslela, a musela som čakať, kedy budem v rámci striedavej starostlivosti na rade.

„Kto je moja najlepšia dcérenka?“ spýtala som sa jej.

„Jááá! A kto je moja najlepšia mamička?“

„Žeby ja?“

„Ty!“ To, čo ma ničilo a zároveň motivovalo vstávať každé ráno z postele, boli jej úprimné slová. Moje úžasné a múdre dieťa si naozaj myslelo, že som tá najlepšia mama na svete, napriek tomu, že všetko v poslednom čase svedčilo o opaku.

Môj čoskoro exmanžel Jack bol totiž presvedčený o tom, že som nebola najlepšia už v ničom. Kým stál za Sophie a premeriaval pohľadom takmer prázdnu reštauráciu, cítila som jeho zatrpknutosť. Všetok nábytok, stoly a stoličky, ktoré som pred piatimi rokmi krvopotne vyberala, som predala novým majiteľom do podniku, ktorý otvorila na Passyunk Avenue. Inak neobišli ani rôzne kuchynské spotrebiče, ktoré čakali, kedy si ich vezme záujemca s najvyššou ponukou. Zostal už len náš maskot – obrovitánske ružové sadrové prasa zavesené na strope s rypáčikom skrúteným do veselého úsmevu a s názvom reštaurácie La Macellaia, teda Mäsiarka, na boku.

Sprvu šlo o vtip, no potom sa to prasa stalo symbolom reštaurácie. Jack ho dal vyrobiť miestnemu umelcovi. Roky som snívala, že budem mať vlastnú reštauráciu, a ani som neverila,

že je to vôbec možné. Keď mi ľudia vraveli, že raz to dokážem, vysmiala som ich, akoby mi to bolo jedno, popripáde som to len zahovorila slovami: „Hej, až budú prasce lietať.“ Na otváracom večierku ma Jack prekvapil sochou lietajúceho prasaťa. Premýšľam, kedy som sa zmenila z človeka, ktorému dal spraviť sochu na mieru, na osobu, ktorej sa ledva dokázal pozrieť do očí. Všetko sa to dialo postupne a odrazu sa to stalo naraz.

Pozrela som sa naňho a dúfala, že mu v očiach postrehnem pozostatky lásky ku mne, lenže Jack pôsobil znechutene a smutne. Nevedela som rozoznať, čím pohrdal viac – či mnou, alebo reštauráciou, ktorá jemu a nášmu manželstvu ukradla toľko času.

„Podme von,“ navrhla som mu a snažila sa vyhnúť jeho očiam, v ktorých sa zračilo moje zlyhanie. V kútiku duše som dúfala, že La Macellaiu ešte niekedy otvoríme niekde inde, ale vzhľadom na obrovské dlhy, rapídne stúpajúci nájom či hnusné klebety, ktorými sa ma nepravníci snažili pokoriť, som si to nedokázala predstaviť. Dobré viem, koľko chýb som v tomto biznise narobila. Naložila som si na plecía viac, než som zvládala uniesť, a postupne som prišla takmer o všetko. Lenže tak trochu som dúfala a občas aj premýšľala nad tým, že vďaka krachu reštaurácie by sme to s Jackom mohli nejako zvládnuť, no každým dňom to bolo čoraz nepravdepodobnejšie. Z nášho manželstva sa stal zhluk služieb, ktoré ani jeden z nás pre toho druhého nedokázal adekvátne urobiť.

Na ulici mi Jack vhodil do rúk kôpku listov.

„Toto všetko ti prišlo na adresu domu,“ zavrčal. Po rozvoze zostal žiť so Sophie v našom krásnom tehlovom domčeku, ktorý sme si spoločne kúpili v rovnaký rok, v ktorom sme sa vzali. Sprvu to bolo logické, pretože ja som väčšinu večerov pracovala a spávala v štúdiu nad reštauráciou, lenže po zatvorení La Macellaie som nemala kde bývať.

Medzi nezaplatenými účtami a nevyžiadanou poštou bol list v hnedej obálke, na ktorý som dlho čakala. Bol od mojej tety Rosie, súdiac podľa jej dokonalého písma – nádhernej kurzívy. Krajšie písali hádam len mnísi na pergamen v staroveku.

Nechcela som ju pred ním otvárať, pretože hneď ako by som to urobila, smrť mojej tety Rosie by sa stala rovnako skutočnou ako koniec môjho podnikania a kariéry. Vedela som, že v obálke sú posledné slová, ktoré mi nestihla povedať za živa, pretože som bola príliš zavalená prácou a nešla sa s ňou naposledy rozlúčiť. Môžem si to len dopísať do zoznamu všetkého, čo ľutujem.

Jack si odkašľal ako vždy, keď sa snažil povedať niečo, čo by sa mi nepáčilo. „Nepáči sa mi, že Sophie pôjde na pohreb tvojej tety. Je na takéto veci ešte primalá.“

„Mrzí ma, že s tým nesúhlasíš, ale maj rozum, prosím ťa. Sophie ju ľúbila rovnako ako ja.“ Potlačila som hnev a nahodila kajúcny úsmev. „Budú tam všetci jej bratranci a sesternice, nebude to ani desivé, ani morbidne. Rosie chcela skôr párty než formálny pohreb v kostole. Soph sa bude baviť.“

„Párty namiesto karu? Kto sa už len zabáva na pohrebe? Tvoja rodina je šibnutá, aj Rosie taká bola.“ Jeho znechutenie nemalo s pohrebom nič spoločné. Hneval sa, lebo chcel ísť so Sophie aj s rodičmi na dovolenku, no ja som ho pre pohreb nútila čakať až do nedele večera.

„Musíme ísť, srdiečko,“ povedala som Sophie, ale v podstate som to adresovala Jackovi na znak konca nášho rozhovoru. „Čakajú nás dve hodiny cesty do Scrantonu, príde po nás Carla.“

„Navštívime tetu Rosie?“ pípala Sophie skackajúc a tlieskajúc.

„Svojím spôsobom áno.“

„Vidiš, je na to ešte primalá,“ zamrmal Jack.

„Nechaj to na mňa,“ povedala som čo najpresvedčivejšie, ako som dokázala.

Vzdychol si a strčil ruky do vreciek. „Vieš, aj ja som ju mal rád.“

„Hoci bola šibnutá?“ spýtala som sa ho.

Lútostivo sa na mňa usmial.

„Najmä preto,“ zamrmal.

Kedysi práve preto miloval aj mňa.

Moja teta Rosie naozaj netúžila po kare. Mali by ste vidieť, akú párty dokázala usporiadať aj zo záhrobia! Vyslovene si priala, aby sa na znak oslavy jej života zišli a opili v jej oblúbenej krčme všetci „jej“ ľudia, teda synovia aj s rodinami, zamestnanci školy, v ktorej bola polovicu života riaditeľkou, a vlastne ktoľvek z mesta, kto sa za ňou nechystal „rumázgať“.

Obliekla som si jasnočervený sveter, ktorý väčšinu desaťročia odpočíval v zadnej časti mojej skrine. Ešte stále na ňom bola visačka. Nemohla som si dovoliť nové oblečenie. Za posledné tri roky som požiadala o sedem kreditných kariet, ktoré mi aj schválili, lenže na šiestich z nich som už vyčerpala limit. Ten sveter mi bol priúzky a malý, ale tete Rosie by sa určite páčil.

V krčme bolo hlučno a rušno. Bratrancov, sesternice a zvyšok širokej rodiny som nevidela niekoľko rokov, no vrhnúť sa do ich upokojujúcej náruče bolo, ako ponoriť sa do teplého kúpeľa. Celé tri hodiny sa pripíjalo a rozprávali sa historky. Teta Pat upiekla obrovskú tortu s fotografiou Rosie počas jej sedemdesiatky v tričku s nápisom SEXI SEDEMDESIATNIČKA. Mali sme o nej aj kvíz a karaoke, kde sa spievali pesničky Dolly Partonovej.

So sestrou Carlou sme nenápadne prekĺzli popri tete Arlene, jej dcére Arlene a našej mame, ktoré boli uprostred ohromujúceho predvedenia pesničky Islands in the Stream.

Mama spievala z plných pľúc, knísala sa aj so Sophie na rukách. Chcela som svoju dcéru schmatnúť, zatočiť sa s ňou a pevne k sebe pritíkať jej chudučké teličko. Bolo mi jasné, že najbližšie prázdniny so starými rodičmi mojej dcére prospejú, ale aj to, že Jackova matka využije čas a zistí, či som Sophie svojim nedávnym osobným trápením nespôsobila nezvratiteľnú traumu. Sophie bola odjakživa odolnejšia než ja, no aj tak som sa o ňu bála. Odkedy som vyhlásila bankrot, ledva som zvládla vyjsť z postele a vybaviť veci okolo zatvorenia La Maccellaie. Prežívala som obrovský žal, pretože prísť o niečo, čo ste postavili od základov, bolí, lebo strácate budúcnosť, ktorá vás nemala minúť. Zvyčajne som si sama po večeroch značne vypila, nevedela som preto spať a od rána som do seba lia-la kávu, aby som nejako prežila deň, a keď som mala u seba Sophie, bývala som duchom neprítomná.

Potiahla som Sophie za palček na nohe a pobožkala jej chodidlo. Bola bosá, lebo odkopla topánky kamsi do kúta počas predošlého tanečného kola.

„Kto to všetko platí?“ spýtala som sa Carly, keď sme kráčali miestnosťou a snažili sa nerozliať štamprlíky na podnose, ktoré sme niesli otcovi a strýkom.

„Podľa mňa si na to Rose odkladala prachy. Vedela, že sa blíži jej posledná hodina,“ odpovedala Carla.

Nuž, keď máte deväťdesiatjeden, vždy sa to blíži. Rosie prinajmenšom posledný rok chradla. Keď som ju pred pár mesiacmi videla naposledy, sotva vyliezla z postele, teda iba raz, keď nám šla do obývačky spraviť silný kokteil *old fashioned*, pričom nezabudla pomocou jedinej zápalky zažať oheň v kozube.

„Sara, poriadna žena vie spraviť dobrý drink a zapáliť si oheň,“ neustále mi prízvukovala. V priebehu rokov mi porozprávala veľa úžasných vecí. Kiežby som si ich všetky zapísala. Kým sme s Rosie popíjali, vravievala: „Chcem, aby si si ma vždy pamätala ako sexi ostrieľanú dámu, ktorá popíjala whisky a chystala sa ti povedať neslušný vtip.“

„A aj budem,“ súhlasila som a žobronila o vtip. Na konci stretnutia ma požiadala, aby som ju ešte raz prišla navštíviť. Vraj je to naliehavé a musíme niečo prebrať, lenže už som ju znova vidieť nestihla.

Carla žmúrila na výjav pred nami. „Myslím si, že aj ocko a strýkovia prispeli.“ Usúdila som, že aj moja sestra čosi prichodila do zvončeka. Zo všetkých sesterníc a bratrancov sa jej darilo najviac, teda aspoň v otázke peňazí. Bola najmladšou spoločníčkou vo fajnovej právnickej firme vo Filadelfii, mama dvoch úžasných chlapcov – dvojčiat –, mala skvelú a krásnu manželku a spoločne vlastnili krásny mestský domček blízko Rittenhousovoho námestia. Carla si úspech vydrela, ale vďačila zaň aj Rosie, ktorá jej zaplatila časť štúdia na vysokej a potom právnickej škole.

Rosie bola moja prateta a otcova teta, ale jeho aj jeho dvoch bratov vychovávala ako vlastných synov, pretože ich rodičia Santo a Lorenza zomreli pri autonehode, ešte keď bol ocko malý. S najväčšou láskou na nich hundrala, že ich je ako hadov a že sú to malí smradi. Nikdy sa nevydala, hoci o verných a väčšinou oveľa mladších frajerov nemala núdzu. Vždy som si myslela, že ju život s chlapmi unavoval, keďže ich vychovávala až troch.

„Zrejme čosi platí aj krčma. Každý ju mal rád,“ dodala Carla.

„Veru,“ súhlasila som a dala si jeden štamprlík. Hrdlom mi stekal hrejivý alkohol rovno do žalúdka.

Strýko Mario zdvihol poloprázdny pohár a zakričal staré sicílske príslovie, ktoré teta Rosie naučila nás všetkých.

Cu picca parrau mai si pintiu.

Kto málo vraví, nemá ani čo ľutovať. Ironické na tom bolo, že Rosie sa ústa nikdy nezavreli.

Hoci prišla do Spojených štátov ako najmladšia zo štyroch súrodencov, to ona udržiavala rodinné legendy pri živote. Neustále nám vravievala príbeh nášho prastarého otca Giovanniho, pre priateľov Gia, a pripomínala nám jeho príchod do Ameriky. Bol prvý Američan v rodine. Krvopotne pracoval v sicílskych sírových baniach a potom odvážne prišiel do cudzej krajiny za prácou v továrni na toaletné misy v Queense. Spával v podkroví domu smútku v Astorii, ktorý vlastnili rodáci zo Sicílie už viac ako desať rokov.

„Ach, Sara, spával v rakve ako poondiaty upír! Stal sa z neho chlap,“ vravela mi Rosie viac než raz.

Giovanni napokon našetril dosť peňazí, aby priviedol svoje deti do Ameriky a mohli sa presťahovať z mesta New York do pohoria Poconos, kde vraj uhoľné bane vynášali celý majetok. Ktosi mu sľúbil, že Scranton je taký istý ako Sicília, len namiesto slnka a síry je tam sneh a uhlie. Ten niekto mu zjavne klamal alebo ešte nikdy nebol v Scrantone ani na Sicílii. Lenže prastarkého príbeh má aj tragickú stránku: Giovannihu manželka Serafina s ním nikdy do Ameriky nešla. Deti zrejme cestovali naprieč oceánom ako prvé a ona zostala doma, aby predala rodinnú pôdu, ale zomrela na chrípku, skôr než sa k nim pridala. V spomienkach žijúcej rodiny bola Serafina každým rokom zbožnejšia a oddanejšia, až kým ju nepovažovali za madonu. Líčili ju ako sväticu, cnostnú milujúcu matku a mučenicu, ktorá obetavo vychovala deti na Sicílii, zatiaľ čo Giovanni pre nich v Amerike zabezpečoval budúcnosť. Len čo prišli do Scrantonu, Gio so synmi dreli v uhoľných baniach

a našetrili dostatok peňazí na otvorenie malého autoservisu, ktorému sa darilo, až kým on môj strýko Mario neprišiel v pokeri v raných deväťdesiatych rokoch.

Ocko ma pomenoval po svojej starej matke Serafine. To meno znie ako anjel a pripomína starú filmovú hviezdu. Lenže po celý život ma všetci volali iba Sara a moja mama, ktorej rodičia mali poľsko-írsko-nemecký pôvod, teda neboli to priamo talianski Američania, trvala na tom, aby sa moje meno vyslovovalo viac americky, zrejme preto, aby sa pomstila otcovi za jeho mnohé manželské prehrešky.

Len čo som položila štamprlíky na stôl, chlapi ich razom obrátili do seba. Otec s bratmi si medzi dúškami neustále rozprávali obľúbené historky o tete Rosie.

A pamätáte, keď na deň svätého Patrika vyliala do jazierka za školským ihriskom zelenú farbu?

A vtedy, keď ukradla traktor, na ktorom sa prevážala počas Dňa zakladateľov?

A keď sa nahá kúpala so starostom a prichytila ich jeho žena?

Pohladila som otca po vlasoch a pobozkala ho na plešinu. Tiahol z neho alkohol, ale aj slonovinové mydlo, ktoré už viac ako šesť desaťročí používal ako šampón, kondicionér a sprchovací gél v jednom.

Doriadil sa ako delo, Rosina smrť ho veľmi vzala. Keď mu zomreli rodičia, z troch bratov bol najmladší. Na ľavom bicipse mal vytetované srdce, a hoci iní by si naň dali napísať MAMA, on tam mal napísané ROSIE.

„Nieže budeš dlho ponocovať,“ šepala som mu do ucha, skôr než som sa vyparila prečítať si list od Rosie. Bolo načas, už pridlho som to odkladala.

Kývla som na barmana Jimmyho a ukázala na svojich strýkov. Naznačila som mu podrezaný krk dúfajúc, že im nebude priveľa nalievať, a potom som vyšla zadným vchodom

a hľadala dieru v drôtenom pletive, cez ktorú sa dostanem na Rosin dvor.

V kroví za mnou niečo zašušťalo. Zamrela som na mieste a nabehla mi husia koža. Mala som pocit, akoby ma ktosi sledoval, lenže hneď nato zvuk utíchol. Keď som vošla do tetinho tmavého domu, stále som mala ten divný pocit. Potme som si udrela bok o jedálenský stôl. Rosie na ňom nechala svoj epitaf, ktorý posledných dvadsať rokov neustále prepisovala:

Telo Rosie M.

už objíma táto zem.

Odolná to ženská

schovala všetkých do vrečka

a rozjasnila každý deň.

Moja prateta milovala žartovné básničky. Mala som ju pred očami, ako za týmto starým ošarpaným stolom píše finálnu verziu, možno aj tesne po tom, čo mi napísala ten list.

Keď som jedinou zápalkou tak, ako ma to naučila, zapálila oheň v starom kozube, dom zavzdychal. Určite tu strašilo. Rosin otec Giovanni zomrel ako deväťdesiattriročný v spálni na poschodí, takisto aj Rosin brat Vin. Zrejme sú už kdesi spolu, ale dúfala som, že jej duch utečie z tohto domu a bude cestovať po svete. Vždy túžila vidieť pyramídy, Eiffelovu vežu, Veľký čínsky múr, lenže po príchode do Ameriky zo Štátov nikdy neodišla. Aj keď sa jej podarilo vyduriť všetkých synovcov z domu, stále jej zostali na krku ich deti. Vždy jej niekto cestou okolo priviedol svojho pubertiaka, ktorý potreboval od tetušky pristrihnúť hrebienok alebo keď si rodičia potrebovali oddýchnuť. So sestrou sme s ňou bývali celé leto aj šesťkrát, a keď som bola prváčka na strednej, bývala som u nej celý rok. V školstve pracovala celú večnosť. Bola

zástupkyňa riaditeľa a potom celé štyri desaťročia riaditeľka. V škole nikdy nemali školského poradcu, a tak decká chodievali so všetkými problémami práve k nej. Pri pohľade na ňu ste mali pocit, že vám vraví *Vnímam vás a budem počúvať všetky vaše somariny*. A hoci odišla na dôchodok, občas zastupovala riaditeľa len preto, lebo svoju prácu veľmi milovala. Takisto milovala hru na automatoch, blackjack a hazard ako taký. Pre toto všetko nikdy nemala čas či peniaze nazvyš na cestovanie, až kým všetky netere a synovci nevyrástli a už viac nevedela prísť do kasína po svojich.

Práve vtedy začala plánovať náš veľký výlet na Sicíliu, len pre nás dve. Ja som však bola zaneprázdnená otváraním reštaurácie, potom sa mi narodila Sophie a reštaurácii sa začalo dariť. Ako som mohla za takých okolností niekam cestovať? Neustále som jej sľubovala, že tam pôjdeme, no keď už bola teta chorá, z mojej reštaurácie sa stala zlatá baňa a nikdy sme na Sicíliu nešli. Pri pomyslení na to, koľkokrát som to odriekala, mám pocit, akoby mi niekto silno vrazil do brucha.

Na prebratie som si spravila čaj do jedného asi zo stovky hrnčiekov, ktorými prekypovali skrinky v kuchyni. Mala ich toľko, pretože len čo niekto z nás niekam šiel, trvala na tom, aby sme jej nejaký priniesli. Raz som sa jej zo žartu spýtala, čo budeme po jej smrti robiť s toľkými hrnčekom, no ona mi s plnou vážnosťou odpovedala: „Vezmete si svoje obľúbené a zvyšok poroznášate náhodným ľuďom ako prekvapenie. Kto by sa predsa nechcel ráno zobudiť a nájsť si na verande hrnček s nápisom **V POHORÍ POCONOS MILUJE SA CELÚ NOC?** Pobaví sa ako kôň!“

Momentálne som sŕkala čaj z hrnčeka s nápisom **NIAGARY – TO CHCEŠ VIDIEŤ**, ktorý jej pred niekoľkými rokmi kúpil strýko Mario, a otvorila som obálku.

Rose mi písala, že už teraz jej chýbam, že som jej bola ako dcéra, po ktorej ani nevedela, že túži, a že ľutuje jedine to, že nevidela všetky miesta, ktoré chcela, ale že mne sa to určite podarí. Keď som sa dostala k časti, ako ma veľmi ľúbi, rumázgala som. Písala mi, nech si tie sračky už láskavo vyriešim. Nikdy som nemala opustiť svoj sen, mala som ju poprosiť o pomoc. (*A dala by si mi peniaze, Rosie? Veď nemáš čo.*) Z každej vety sálalo podráždenie a láska.

Prekvapenie mi odhalila až na konci. *Prekvapenia sú najlepšia vec v živote, no je ich primálo*, vravievala kedysi.

Mám pre teba plán, gioia mia. Celý život si mi dôverovala a musíš aj teraz.

Posielam ťa na Sicíliu. Už dávno sme tam mali ísť spolu. Nechoď tam s ľútosťou, neobviňuj sa, nehnevám sa na teba. Život je už raz taký... ale nedovoľíme smrti, aby nás zastavila.

Musíš odniesť môj popol do Caltabellessy. Chcem, aby si spoznala dedinu, kde som sa narodila. Zlatíčko, si stratená, preto sa musíš vrátiť k svojim koreňom. Zároveň pre mňa musíš niečo urobiť. Keby som ti to povedala ešte za živa, pomyslela by si si o mne, že mi šibe. Mrzí ma, že som sa o to nepokúsila, takže to urobím takto...

K tomuto listu prikladám aj listinu, ktorá by mala dokazovať, že naša rodina ešte pred príchodom do Ameriky vlastnila na Sicílii malý pozemok. Majiteľkou je moja matka Serafina Forteová. Patrí mi už veľmi dlho a vždy som si navrávala, že keď raz budem na dôchodku a budem mať dosť peňazí, odletím na Sicíliu a pôjdem späť na našu zem. Dúfala som, že sa mi tam podarí ísť s tebou, ale môj čas vypršal. Úprimne, trochu som sa bála hrabať sa v minulosti. Lenže som už stará a s pribúdajúcim vekom

prichádza aj precitlivenosť, preto si myslím, že treba spoznať náš rodinný príbeh. To ľudia robievajú, keď im smrť dýcha na krk – vtedy sa snažia zistiť viac o ľuďoch, ktorých stretnú na druhej strane.

Takže takto sa veci majú, moja. Je to moja posledná vôľa zo záhrobia. Trošku desivá, však? Chcem, aby si šla do Caltabellessy. O všetko je už postarané. Zarezervovala som ti na týždeň hotel, kúpila som aj letenku, no tá sa vrátiť nedá. Nemáš sa na čo vyhovárať. Chcem, aby si zistila, či tá listina za niečo stojí, a ak áno, musíš z pozemku vytrieskať čo najviac peňazí a postaviť sa na nohy, nech si môžeš znovu otvoriť reštauráciu a postarať sa o svoje dievčatko. Posielam ťa na dobrodružstvo, moja drahá. Neopováž sa to premárniť!